

WIEŚCI GMINNE

Biuletyn Informacyjny Gminy Rzeczenica



Szanowni Mieszkańcy

Niebawem Święta Bożego Narodzenia. Tegoroczne z pewnością będą inne niż te, które pamiętamy z lat poprzednich. Mimo to, życzymy i Wam, i sobie, aby dały nam one choć odrobinę radości. Abyśmy mogli spędzić je w zdrowiu, spokoju i rodzinnym gronie. Niech Boża Dziecina obdaruje nas wszystkich łaską cierpliwości w oczekiwaniu na powrót do normalności.

*Krzysztof Szadziewicz
Przewodniczący Rady Gminy*

*Marcin Szulc
Wójt Gminy Rzeczenica*





Drodzy Mieszkańcy

Za nami kolejny rok pracy samorządu. Rok niełatwy, bo naznaczony globalnym kryzysem i walką z niezwykle niebezpiecznym koronawirusem. Niestety patogen ten nie oszczędził też mieszkańców naszej gminy. Cała ta sytuacja spowodowała spore utrudnienia w funkcjonowaniu administracji, szkół, gospodarki i służby zdrowia. Wciąż jesteśmy zmuszeni do działań w surowym reżimie sanitarnym. Nie jest to łatwe dla nikogo z nas, jednak musimy to przyjąć z pokorą, bo zdrowie i życie ludzkie jest najważniejsze.

Mimo trudnej sytuacji nie zrezygnowaliśmy z inwestycji. Wszystkie one mają przecież podnieść jakość życia naszych mieszkańców. W tym roku zbudowaliśmy ponad 2,6 kilometra utwardzonych dróg gminnych. Liczymy na to, że niebawem ruszy też budowa obwodnicy Brzezia. Spółka gazownicza doprowadziła do naszej gminy gaz ziemny. Mijający rok był także niezwykle z innego powodu. Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczeniu

cy obchodziła bowiem jubileusz 75-lecia istnienia. Mamy zatem w naszej gminie już trzecie pokolenie bohaterów, którzy bezinteresownie, z poświęceniem własnego zdrowia, a czasami nawet życia, walczą z żywiołami zagrażającymi naszemu mieniu i nam samym. Darzmy ich prośbę ogromnym szacunkiem.

*Marcin Szulc
Wójt Gminy Rzeczenica*



Szanowni Państwo

W tym roku minęło 30 lat od pierwszych wolnych wyborów samorządowych, dlatego na początku chciałbym podziękować wszystkim osobom, które angażowały się w rozwój naszej gminy na przestrzeni tego okresu. Jestem przekonany, że bez względu na rolę, jaką pełniły w życiu społecznym, wszystkie one dążyły do wspólnego celu – dobra naszej gminy i jej mieszkańców.

Plony „zasianej” wówczas samorządności zbieramy dzisiaj. Wszyscy jesteśmy dumni z naszej gminy. Z ogromną satysfakcją przyglądamy się jej rozwojowi. W wielu przypadkach dopinguje nas świadomość, że kontynuujemy dzieło zapoczątkowane przez naszych rodziców. To oni przecież zawalczyli o Wolną Polskę i nauczyli nas, że demokracja zbudowana jest na wzajemnym szacunku. Współpraca, czasami nawet mimo różnic poglądów, daje satysfakcję każdej ze stron. Dzieje się tak szczególnie wtedy, gdy jest ona budowana dla naszego wspólnego dobra.

Przykładem doskonałego dialogu niech będą relacje naszego samorządu z przedsiębiorcami i zrozumienie ich trudnej sytuacji w okresie trwającej pandemii. Efektem takiej dyskusji jest nasza decyzja o niepodnoszeniu stawki podatku od nieruchomości dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Jeżeli dzięki tej decyzji uratujemy choć kilka miejsc pracy, to uważamy, że warto było ją podjąć.

*Krzysztof Szadziwicz
Przewodniczący Rady Gminy Rzeczenica*

Nie był to łatwy sezon turystyczny

Lato 2020 było inne niż poprzednie sezony przede wszystkim ze względu na pandemię. Mimo różnych ograniczeń Kompleks Turystyczny w Rzewnicy tętnił życiem.



Pod względem turystycznym miesiącem zupełnie straconym był maj. W tym miesiącu na naszym polu namiotowym zwykle sporo się działo. Już na długi weekend majowy pojawiali się pierwsi turyści oraz grupy zorganizowane, ruch zaczynał się w Paintball Parku. W tym roku było zupełnie inaczej. Pierwsi wypoczywający na polu namiotowym w Rzewnicy pojawili się dopiero pod koniec maja. Było to jednak zaledwie kilka osób.

Zdecydowanie lepiej było w czerwcu. Niestety z uwagi na reżim sanitarny nie mogliśmy przyjąć na dotychczasowych zasadach obozu sportowego „Gracja” z Krakowa. Zwykle liczył on około 45-50 osób. W tym roku część (około 20) osób z „Gracji” przyjechała na wypoczynek indywidualny, z rodzinami, gdyż przyjęcie grupy zorganizowanej wiązałoby się z koniecznością zamknięcia pola namiotowego dla turystów

indywidualnych. - *Chcieliśmy uniknąć zamykania pola przez pierwsze trzy tygodnie wakacji, tym bardziej, że w drugiej połowie lipca, podobnie jak zwykle, gościliśmy dużo większą grupę i w tym czasie obiekt faktycznie musiał być zamknięty* – mówi **Piotr Furtak**, dyrektor Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Rzewnicy. Yeti - drugi z obozów sportowych liczył około 120 uczestników, którzy przebywali w Rzewnicy od 21 lipca.

Pod względem liczby osób wypoczywających na terenie Kompleksu Turystycznego w Rzewnicy, zdecydowanie najlepszym miesiącem był sierpień, gdy gościliśmy ponad 220 osób. Niestety w sierpniu pojawiły się też kłopoty z sinicami na kąpielisku, przez kilka upalnych dni ratownicy musieli wywieszać czerwoną flagę. - *Myślmy o tym, w jaki sposób w przyszłości rozwiązać, lub przynajmniej zminimalizować pro-*

blem, który dotyczy nie tylko nas, ale wielu kąpielisk na całym Pomorzu – dodaje dyrektor. – Chcielibyśmy zainwestować w rodzaj fontanny, która zostałaby zainstalowana w pobliżu samego kąpieliska. Takie urządzenie powodowałoby nie tylko napowietrzanie, ale też ruch wody, a brak tlenu, stojąca woda oraz wysokie temperatury to czynniki wpływające na powstawanie sinic.

Obecnie bezpieczeństwo na kąpielisku troszczyło się w tym roku dwoje ratowników. Na szczęście interwencji, które musieli podejmować, nie było zbyt wiele, chociaż zdarzyło się ratować nietrzeźwego kajakarza, który wypadł ze sprzętu. Najważniejsze jest to, że podobnie jak w ostatnich latach na kąpielisku w Rzewnicy nikt się nie utopił, a podczas całego sezonu doszło jedynie do kilku niezbyt groźnych zdarzeń.

Wypoczywający u nas turyści mogli od sierpnia korzystać z bonu turystycznego. GCKSTiR przystąpiło do programu i część osób wypoczywających nad jeziorem Szczytno skorzystała z możliwości płacenia bonem.

Prognozowanie jak ma wyglądać przyszły sezon turystyczny w Rzewnicy byłoby na razie niczym wróżenie z fusów, są jednak pomysły na to, jak przyciągnąć tu turystów. - *Jeśli tylko pandemia nie pokrzyżuje nam planów, chcielibyśmy zorganizować w Rzewnicy I Moto Piknik nad Jeziorem Szczytno* – mówi Piotr Furtak. - *Jesteśmy już po rozmowach z motocyklistami z Człuchowa i z Chojnic i jestem przekonany, że będziemy w stanie zorganizować wydarzenie, jakiego w powiecie człuchowskim nie ma i przez wiele ostatnich lat nie było. Oczywiście nie rezygnuję z planów organizacji mistrzostw powiatu w lepieniu pierogów. W tym roku się nie udało z wiadomego względu, ale mam nadzieję, że przyszły sezon będzie pod tym względem zdecydowanie lepszy* - podsumowuje dyrektor.



Nowe drogi w naszej gminie

1 840 252 złote – tyle w ostatnim czasie zainwestowała gmina Rzeczenica w przebudowę dróg. Ponad 900 tys. zł to dofinansowania, które pozyskaliśmy na ten cel z zewnątrz.

Oczywiście najważniejszą inwestycją drogową realizowaną w 2020 roku w gminie Rzeczenica jest przebudowa ulic Piaskowej i Lipowej w Rzeczenicy. To zadanie jest powiązane z budową kanalizacji deszczowej w ciągu tych ulic. Koszt inwestycji to 1,155 mln zł. Połowa środków pochodzi z Funduszu Dróg Samorządowych. Z tego samego programu realizowane są jeszcze dwa zadania – budowa drogi na ulicy Cichej i Czarnej oraz przebudowa ulicy Nowej w Rzeczenicy. Koszt pierwszej z tych inwestycji to 261 tys. zł, druga będzie kosztowała 177 tys. zł. Wsparcie finansowe z FDS to 50%, w przypadku inwestycji na Cichej i Czarnej gminie udało się pozyskać dodatkowe 65 tys. zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Suma 123 tys. zł – to koszt remontu fragmentu ulicy Leśnej w Rzeczenicy. Ta inwestycja została dofinansowana przez Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie, które wsparło zadanie kwotą 50 tys. zł. Ze środków własnych gminy realizowana jest natomiast przebudowa dróg gminnych w Brzeziu i w Gwieździńcu. Koszt to 124 tys. zł.



Uzbroiliśmy nowe tereny pod budownictwo

W tym roku na ul. Pogodnej w Rzeczenicy przebudowano prawie 200 metrów istniejącej kanalizacji oraz wybudowano ponad 600 m nowej sieci kanalizacyjnej. Inwestycja kosztowała ponad 220 tys. złotych, a finansowanie udało się zrealizować dzięki środkom z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Dzięki tej inwestycji 19 działek z przeznaczeniem pod budownictwo jednorodzinne, wcześniej uzbrojonych w wodę i energię elektryczną, ma teraz też kanalizację. – *To zwiększa atrakcyjność tych terenów i mamy nadzieję, że przyczyni się do szybkiego zagospodarowania tego obszaru* – mówi **Marcin Szulc**, Wójt Gminy Rzeczenica.

Część z tych działek została sprzedana. Na pierwszych trwają już budowy. Pozostałe działki zostaną zbyte w przetargach. Ich właścicie-

lem jest gmina Rzeczenica. To ona ogłaszać będzie terminy i warunki licytacji. Informacje na ten temat

będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Gminy Rzeczenica: **www.rzeczenica.pl**.



Nasi uczniowie mają nowe boisko

1 września 2020 r. wraz z inauguracją nowego roku szkolnego w Zespole Szkół w Rzeczenicy miało miejsce uroczyste otwarcie boiska do piłki nożnej, które zostało wykonane w ramach Konkursu Działajmy Razem organizowanego przez firmę Goodvalley Agro S.A.

Projekt boiska w 2018 r. zgłosiła do firmy Goodvalley Rada Rodziców przy Zespole Szkół w Rzeczenicy. Wzrost wcześniej zakładanych kosztów realizacji projektu spowodował zmianę pierwotnej koncepcji i wymusił potrzebę uzyskania poza funduszami z Rady Rodziców i firmy Goodvalley dodatkowego wsparcia finansowego ze strony: Gminy Rzeczenica, Zespołu Szkół w Rzeczenicy oraz Funduszu Sołeckiego Sołectwa Rzeczenica. Ostateczny koszt wyniósł około 40 tys zł, nie licząc wkładu własnego Urzędu Gminy. Uczniowie mogą teraz korzystać z pięknego i bezpiecznego obiektu w czasie zajęć szkolnych. Będą się mogli na nim odbywać też mini gry i turnieje. Spo-

leczność szkolna jeszcze raz bardzo gorąco dziękuje Radzie Rodziców, firmie Goodvalley, Sołectwu Rzeczenica, Gminie Rzeczenica za wspa-

ły obiekt, na którym dzieci będą mogły rozwijać swoje sportowe talenty i miło spędzać czas.



Fundusz sołecki ponownie w gminie Rzeczenica

Rok 2020 jest pierwszym rokiem funkcjonowania funduszu sołeckiego w naszej gminie po pięcioletniej przerwie. Środki funduszu można przeznaczać na zadania własne gminy, zgodne ze strategią rozwoju gminy i służące poprawie warunków życia mieszkańców.

Decyzję o przeznaczeniu środków funduszu na konkretne zadania, mieszkańcy sołectw podejmowali we wrześniu 2019 roku. Ze względu na panującą epidemię nie odbyły się zaplanowane imprezy sołeckie i część środków została przesunięta na realizację innych zadań.

Prawie 40 procent środków funduszu przeznaczono na modernizację i remonty dróg gminnych oraz utwardzenie placów i parkingów. Było to w sołectwach Brzezie, Gwieździn, Olszanowo, Pieniężnica, Międzybórz i Rzeczenica. Dla najmłodszych mieszkańców przeznaczono ponad 25 procent środków z funduszu. Kupiono plac zabaw do przedszkola w Międzybórz i w Gwieździnie oraz elementy placu zabaw do sołectwa Breńsk. W Brzeziu doposażono boisko sportowe, w Gwieździnie zmodernizowano plac rekreacyjno-sportowy, a w Olszanowie boisko do piłki siatkowej. W Rzeczenicy ustawiono wiaty przy placu zabaw NIVEA i dofinansowano budowę

boiska sportowego przy szkole. Na Osiedlu Rzewnica ustawiono lampę solarną i tabliczki kierunkowe z numeracją posesji. Nowa lampa solar- na stanęła również w Breńsku. Do

remizy OSP w Rzeczenicy zakupiono krzesła. Sołectwo Brzezie zakupiło namioty ekspresowe i stoły z ławami. W Olszanowie rozpoczęto budowę kaplicy cmentarnej.



Jubileusz OSP Rzeczenica

Bardzo uroczysto obchodzono 75-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Rzeczenicy. Wprawdzie, ze względu na ograniczenia sanitarno-epidemiczne, zrezygnowano z festynu strażackiego przy amfiteatrze, ale przed remizą odbyła się uroczysta gala, w której uczestniczyli nie tylko strażacy z Rzeczenicy, ale również druhowie z Pieniężnicy, Gwieździna, Debrzna, Bińcza...



O tym, jak ważną i odpowiedzialną służbę pełnią ochotnicy świadczy zdarzenie, które miało miejsce podczas przygotowań, kilkadziesiąt minut przed samą uroczystością. Zawyla syrena i część strażaków błyskawicznie zebrała się do wyjazdu. Palilo się zboże na pniu w okolicach Przechlewa.

Przed rozpoczęciem uroczystej mszy świętej w intencji strażaków i ich rodzin, ochotnicy z Rzeczenicy spotkali się na cmentarzu, gdzie odsłonięto tablicę pamiątkową

poświęconą tym, którzy odeszli na wieczną służbę. Tablica została poświęcona przez księdza Wojciecha Przybylskiego, proboszcza parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Mikołaja w Rzeczenicy. Ksiądz proboszcz odprawił również mszę.

Po zakończeniu nabożeństwa strażacy przeszli przed remizę, gdzie odbywały się główne uroczystości. Były wystąpienia, druh Jan Jacewicz przedstawił rys historyczny jednostki. Nie mogło zabraknąć też medali, odznaczeń i podziękowań. Ostatnim

punktem obchodów była strażacka biesiada. Przy okazji w remizie można było zobaczyć wystawę zdjęć upamiętniających historię jednostki.

W uroczystościach w Rzeczenicy udział wzięli m.in. wiceprezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Gdańsku druh Stanisław Gajek, zastępca starosty człuchowskiego Zdzisław Rachubiński, wiceprezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Człuchowie druh Benedykt Lipski, komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Człuchowie st. bryg. Ernest Szczepański, przedstawiciele służb mundurowych, nadleśniczo- wie, radni gminy Rzeczenica oraz wójtowie gmin Przechlewo i Koczała.

W sierpniu miało miejsce jeszcze jedno ważne wydarzenie związane z jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu naszej gminy. Radni zdecydowali bowiem o nieodpłatnym przekazaniu liczącego 32 lata wozu bojowego marki Star z OSP Pieniężnica do jednostki OSP w Wandzinie. Przypomnijmy, że w ubiegłym roku strażacy z Pieniężnicy otrzymali wóz bojowy z PSP w Człuchowie.



Plon niesiemy, plon

Skromniej niż zazwyczaj przebiegały tegoroczne dożynki gminy Rzeczenica. Nie było turnieju sołectw, koncertu i zabawy do późnych godzin nocnych. Była za to uroczysta msza święta odprawiona przez księdza Wojciecha Przybylskiego, piękne wieńce przygotowane przez mieszkańców Pieniężnicy i Międzybórza, dzielenie chlebem, smaczny poczęstunek i słońce, które zaświeciło rolnikom z gminy Rzeczenica.

Atmosfera mogła służyć największemu psikusowi. Ponieważ obawialiśmy się padającego deszczu, zdecydowaliśmy się przenieść uroczystość z amfiteatru do kościoła oraz do parafialnego ogrodu. Po raz kolejny okazało się jednak, że podczas plenerowych festynów oraz imprez organizowanych w Rzeczenicy – zawsze świeci słońce.

Starostami rzczenickiego święta plonów byli Państwo Małgorzata i Mirosław Kumiszczowie. Pan Mirosław prowadzi gospodarstwo w Rzeczenicy od 33 lat, które przejął po rodzicach. Starosta tegorocznych dożynek pochodzi z rodziny z rolniczymi tradycjami. Jego rodzice gospodarstwo w Rzeczenicy prowadzili od 1962 roku. Wcześniej gospodarowali w Gwieździnie. Z rodziny rolniczej pochodzi również pani Małgorzata. Starostowie tegorocznych dożynek prowadzą gospodarstwo mieszane. Zajmują się uprawą ziemi, ale prowadzą też niewielką hodowlę bydła. Państwo Kumiszczowie są rodzicami trójki dorosłych już dzieci, mają też dwójkę wnucząt.

Chleby dożynkowe, którymi wójt Marcin Szulc i przewodniczący rady Krzysztof Szadziejewicz dzielili się z mieszkańcami, upiekł sołtys sołectwa Olszanowo Tomasz Nowak.

Wieńce na tegoroczny konkurs przygotowali mieszkańcy sołectw Międzybórz i Pieniężnica. Obie prace wyglądały przepięknie. Twórcy włożyli w ich przygotowanie bardzo dużo pracy i właśnie z tego powodu uznaliśmy, że oba wieńce otrzymają główne nagrody.

Tegoroczne dożynki już za nami. Za rok spotkamy się w Olszanowie, po to, aby podziękować Bogu za zebrane plony. Mamy nadzieję, że wówczas będziemy mogli świętować i bawić się tak jak dawniej, bez reżimu sanitarnego i obaw związanych z COVID-19.



Po lecie pozostało tylko wspomnienie

Rada Sołecka Rzeczenicy, Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczenicy oraz Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Rzeczenicy były organizatorami „Pożegnania lata”, imprezy, która odbyła się na stadionie przy amfiteatrze w ostatnią sobotę sierpnia.

Pogoda i frekwencja dopisały i ci, którzy przyszli, na pewno nie żalowali, bo przez kilka godzin na boisku przy amfiteatrze działo się bardzo dużo. Był dmuchany zamek, zajęcia dla dzieci prowadzone przez animatorów, było strzelanie z paintballa. Zabawy dla dzieci oraz przejażdżki wozem bojowym zapewnili strażacy. Rada sołecka, z sołtys - Marią Guzą, zasponsorowała watę cukrową, popcorn oraz lody dla dzieci. W prezencie od strażaków była grochówka.



W trakcie festynu zorganizowano I Rzeczenicki „Pchli targ”. Swoją premierę miała też bitwa wodna. Za amunicję robili specjalne ba-

lony. Swoją cegiełkę do mokrej zabawy dołożyli jeszcze strażacy, którzy zaserwowali uczestnikom festynu prysznic z działka wodnego.



Maszt „Pod biało – czerwoną” stanie w Rzeczenicy

Bardzo miło nam poinformować, że w Rzeczenicy stanie maszt w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”. Warunkiem jego ustawienia było zebranie minimum 100 głosów na stronie internetowej dedykowanej projektowi. Mieszkańcy gminy Rzeczenica oddali tych głosów zdecydowanie więcej.

Projekt „Pod biało-czerwoną” zakładał sfinansowanie przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zakupu masztów i flag w każdej z gmin w Polsce, której mieszkańcy dołączą do projektu i swoimi głosami poprą inicjatywę. Wymagalna liczba głosów uzależniona była od liczby mieszkańców w danej gminie. Głosowanie trwa jeszcze do końca roku.

Maszt zostanie ustawiony prawdopodobnie na rondzie w Rzeczenicy. O szczegółach będziemy informowali na stronach internetowych rzeczenica.pl oraz gckrzeczenica.pl



Narodowe Czytanie 2020

W sobotę 5 września Biblioteka Publiczna Gminy Rzeczenica ponownie włączyła się w akcję Narodowego Czytania. W jej ramach od kilku lat ludzie w całej Polsce czytają polskie dzieła literackie. Akcji patronuje Prezydent RP. Jej celem jest popularyzacja czytelnictwa i propagowanie bogactwa polskiej literatury.



kora ma zostać ta z dziewcząt, która jako pierwsza ueziera dzbanek pełen malin. W „malinowym konkursie” wygrywa w nieuczciwy sposób Balladyna, która by osiągnąć swoje cele - zabija bliskie osoby.

Po odczytaniu listu od Prezydenta RP, zaprezentowano wybrane fragmenty utworu. W role postaci wcielili się wierni czytelnicy naszych bibliotek, wójt oraz pracownicy oświaty i kultury. Osoby biorące udział w akcji otrzymały od wójta gminy i dyrektora biblioteki egzemplarz czytanego dramatu z pamiątkowym stemplem nadesłanym z Kancelarii Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Lekturą dziesiątej edycji Narodowego Czytania w 2021 roku będzie „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej.

Lekturą odbywającej się w tym roku dziesiątej edycji akcji była „Balladyna”. To historia dwóch

sióstr - Aliny i Balladyny, które rywalizując o zdobycie męża, konkurują w zbieraniu malin. Żoną księcia Kir-

Mała książka – wielki człowiek

Biblioteka w Rzeczenicy zakwalifikowała się do projektu „Mała książka - wielki człowiek”. Wypożyczalnia otrzymała 60 wyprawek, które są rozdawane małym czytelnikom. Mogą odebrać je dzieci z roczników 2014-2017, zapisane do naszej biblioteki.

Projekt realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka - wielki człowiek” organizowanej przez Instytut Książki oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Akcja ma zachęcić maluchy do odwiedzania wraz z rodzicami bibliotek oraz korzystania z bogatych zbiorów książnic. Podczas pierwszej wizyty, każdy mały czytelnik zapisujący się do biblioteki otrzyma wyprawkę czytelniczą. Zawiera ona kolorową książeczkę i zestaw gadżetów dla dziecka oraz informację dla rodziców. Wyprawkę mogą odebrać również dzieci w wieku od 3 do 7 lat, które są już zapisane do biblioteki, a dotąd takowej nie otrzymały. Ze względu na ograniczenia sanitarne, przed przyjsciem do biblioteki, należy zapoznać się z zasadami odwiedzin placówki. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy.



Rzeczenica wciąż pomaga

W poprzednim biuletynie pisaliśmy o akcji charytatywnej „Rzeczenica Pomaga Tobiaszowi i Szymonowi”. Wspominaliśmy wówczas, że będzie miała ona cykliczny charakter. Nie przewidzieliśmy jednak, że nasze wsparcie dla kolejnego chorego dziecka będzie potrzebne już po kilku tygodniach od zakończenia pierwszej akcji.

Nie spodziewaliśmy się też, że odzew na nasz apel o wsparcie chorych chłopców będzie tak ogromny, a Rzeczenica stanie się wzorem dla mieszkańców sąsiednich gmin, które również zaczną zbiórki pieniędzy dla potrzebujących na naprawdę dużą skalę.

Ostatnim akcentem pierwszej rzeczeniackiej akcji był festyn charytatywny. Wzięli w nim udział m.in. strażacy z OSP Rzeczenica, panie z Kół Gospodyń Wiejskich w Gwieździnie i w Pieniężnicy. Pojawili się też motocykliści z Człuchowa, a na scenie wystąpiły m.in. Justyna Miszczak, wychowawczynie Szymona, dla którego zbierano pieniądze, wraz z przyjaciółkami. Wokalnie prezentowali się jeszcze Zuzia Peciak i zespół ITD. Podczas samego festynu zebrano nieco ponad 9 tys. zł. W sumie podczas całej akcji zebrano około 90 tys. zł. Pieniądze w całości zostaną przeznaczone na rehabilitację cierpiących na dziecięce porażenie mózgowie – Tobiasza i Szymona.

Na początku września ruszyła kolejna akcja charytatywna. Tym razem jej bohaterem był Kacperek Modzelewski, młody mieszkaniec Rzeczenicy. Chłopiec cierpi na nowotwór – chłoniak Burkitta. Jest w trakcie chemioterapii. Wyjazdy do szpitala w Bydgoszczy, leki i wiele innych wydatków spowodowały, że rodzina znalazła się w bardzo ciężkiej sytuacji. Akcja polegała na licytacjach, ale dla Kacperka zbierano pieniądze również podczas dwóch imprez – Moto Zbiórki dla Kacperka na człuchowskim torze motocrossowym oraz Maratonu Fitness, który w szkolnej sali gimnastycznej poprowadziły Michalina Krasowska z Przechlewa i Marta Kumor z Rzeczenicy. Podczas akcji dla Kacperka zebrano w sumie ponad 85 tys. zł, co istotne – zbiórka do puszek trwa nadal, a jej finał będzie miał miejsce w grudniu, podczas urodzin małego bohatera naszej akcji.



Herby i piny z całego świata

Uczniowie Zespołu Szkół w Rzeczenicy w pierwszych dniach roku szkolnego mieli okazję uczestniczyć w niezwyklej lekcji. W rolę nauczyciela wcielił się Piotr Furtak, dyrektor Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Rzeczenicy, który jest właścicielem jednej z największych w kraju kolekcji odznak z herbami. W zbiorach znajdują się nie tylko piny i szpileczki z Polski, można zobaczyć też herby i pieczęcie z takich krajów jak Niemcy, Norwegia, Szwecja, Czechy, Austria, Kanada, USA, a nawet Australia.

Młodzi mieszkańcy gminy Rzeczenica uczestniczący w spotkaniach z heraldyką mieli możliwość posłuchania legend na temat kilku herbów oraz wziąć udział w konkursie polegającym na odgadywaniu tak zwanych herbów mówiących. A skoro był konkurs, musiały być nagrody. Najaktywniejsi uczestnicy tych wyjątkowych lekcji otrzymali drobne upominki.

Na koniec spotkania każdy miał okazję zobaczyć herby z kolekcji dyrektora GCKSTiR. Plansze z herbami są już przygotowane do dużej, ogólnodostępnej wystawy, na którą będą zaproszeni mieszkańcy gminy, gdy tylko centrum kultury będzie mogło być dostępne dla wszystkich bez ograniczeń.



Oświata – przecieranie nowych szlaków

Koronawirus zmusił nas do nieoczekiwanej i szybkiej zmiany nawyków i wyobrażeń. Zdalne nauczanie, które jeszcze do niedawna dotyczyło raczej studentów niż uczniów szkół podstawowych, z dnia na dzień stało się częścią naszej codzienności.

Za nami trudny rok szkolny. Okres nauki zdalnej od połowy marca był wyjątkowo niełatwy dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Były problemy i sporo negatywnych emocji związanych z nieznaną i szybkim tempem wprowadzanych rozwiązań oraz znacznym obciążeniem rodziców. W nowym roku szkolnym uczniowie na krótko wrócili do klas. Pandemia wymusiła opracowanie nowych procedur bezpieczeństwa i organizacji pracy na czas nauki zdalnej.

Obecnie uczniowie już po raz drugi obowiązkowo, zamiast w ławkach szkolnych, uczą się w domach przed monitorami komputerów. Teraz zarówno dyrektorzy szkół, uczniowie, jak i rodzice są bogatsi o blisko półroczne doświadczenie minionego roku szkolnego. Nauka

zdalna w szkole odbywa się na nieco innych warunkach niż wiosną. Uczniowie mają teraz lekcje zgodnie z planem lekcji. Muszą uczestniczyć w zajęciach online w czasie rzeczywistym. Przez co mogą lepiej skupić się na treściach przekazywanych przez nauczyciela. Nauczyciele mają też stały kontakt z uczniami. Każda lekcja trwa 30 minut, a pozostałe 15 wykorzystuje się na nawiązanie połączenia, sprawdzenie obecności i konsultacje nauczyciela z uczniami. Bardzo przydało nam się 56 laptopów pozyskanych przez gminę w kwietniu i czerwcu br.

Pamiętajmy jednak, że nauka zdalna to duże obciążenie psychiczne i stres dla naszych dzieci. Tęsknią one

za swoimi rówieśnikami i za wspólnym spędzaniem czasu. Również brak aktywności fizycznej wpływa negatywnie na ich samopoczucie. Dlatego bardzo ważne jest, aby rodzice wspierali psychicznie swoje dzieci w tym trudnym czasie. I o to wsparcie szczególnie apelujemy.



Zakochani w Brzeziu

Do końca roku wydane zostaną pierwsze od kilkudziesięciu lat widokówki z Brzezia. Autorami zdjęć, które zostaną na nich zamieszczone, są młodzi mieszkańcy miejscowości – uczestnicy projektu „Zakochani w Brzeziu. Warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży”.



Przez kilka miesięcy młodzi mieszkańcy Brzezia poznawali tajniki fotografii, mogli dowiedzieć się jak aparatem, w który wyposażony jest telefon komórkowy robić zdjęcia, które będą mogły się podobać. Była też okazja do tego, żeby dowiedzieć się, jakie były początki fotografii. Ireneusz Czerniawski, fotograf z Czarnego, który prowadził zajęcia jest jednocześnie kolekcjonerem dawnych aparatów fotograficznych. Na jedno ze spotkań przywiózł je ze sobą.

Oczywiście najważniejszą częścią warsztatów były wyprawy w plener, w trakcie których młodzi mieszkańcy Brzezia robili zdjęcia. Te najlepsze były oceniane podczas konkursu. W jury znaleźli się Marcin Szulc, wójt gminy Rzeczenica oraz Marian Greczyło i Eugeniusz Kosarczuk – radni gminy Rzeczenica, a jednocześnie przedstawiciele nieformalnej grupy „Razem dla Brzezia”, która była beneficjentem projektu. Po długiej dyskusji wyłoniono zwycięzców konkursu. Pierwsze miejsce bezapelacyjnie zajęła Kami-

la Mysza, a kolejne Ewelina Matea i Julia Borowik. Zarówno autorzy najlepszych prac, jak i osoby, które zostały wyróżnione otrzymały nagrody rzeczowe, na tym jednak nie koniec. W najbliższym czasie wydane zostaną widokówki z Brzezia. Znajdą się na nich najładniejsze fotografie.

Zdjęcia wykonane przez uczestników znajdują się również w kapsule czasu, która będzie zakopana

w pobliżu świetlicy w Brzeziu. Znajdą się w niej również publikacje prasowe poświęcone realizacji projektu. Przypomnijmy, że warsztaty są realizowane w ramach konkursu grantowego „Działaj lokalnie 2020”. Jest to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce i Fundację Lokalna Grupa Działania – Naszyjnik Północy.



Kubicowie z Zalesia?

Chyba każdy w Polsce wie, kto to jest Robert Kubica. Najszybszy polski kierowca, jedyny w historii przedstawiciel naszego kraju w Formule 1 zaczynał jednak od ścigania się na torze kartingowym. Podobnie swoją przygodę z motoryzacją zaczynają Szymon i Karolina Dołżyccy z Zalesia.

Co ważne – mimo, że trenują od kilku zaledwie miesięcy, mają na koncie pierwsze sukcesy. Szymon zajął 24 miejsce w mistrzostwach Polski juniorów w Szczecinie, Karolina była najlepsza w kategorii „Mini”. Aby lepiej zobrazować osiągnięcie Szymona warto podkreślić, że startując w klasie open podczas mistrzostw, zajął 80 miejsce na 140 startujących (zarówno juniorów, jak i seniorów).

Zacząło się od wizyty na torze przy stacji paliw Canpol koło Człuchowa latem ubiegłego roku.

- Na płocie toru zobaczyliśmy plakat z informacją o tym, że można się zapisywać na treningi – mówi **Szymon**. – Zadzwoniliśmy i tak zaczęłem trenować.



Karolina początkowo się jedynie przyglądała, w końcu sama postanowiła spróbować. Formalnie pierwsze treningi miała w lutym.

Trener młodych zalesian to Dawid Chart z Piły, jeden z liderów światowego rankingu SODI. Po pierwszym treningu trochę sceptycznie spoglądał na poczynania Szymona.

- Początkowo trener mówił, że mogą być problemy, ze względu na zbyt duży temperament Szymona – mówi **Piotr Dołżycki**, tata kartingowców. – Syn próbował być za szybki, a to nie zawsze przekładało się na wyniki. Walczyliśmy z tym przez pół roku, w końcu udało się to jakoś opanować.

Trener czuwa nad tym, żeby jego podopieczni nie tylko dobrze radzili sobie na torze.

- Był taki moment, że mieliśmy trochę słabsze oceny i trener powiedział, że dopóki ich nie poprawimy, nie będziemy mogli jeździć – mówi **Karolina**. – Podobnie do tematu podchodzą rodzice. Gdy radzimy sobie słabiej z nauką, rzadziej jeździmy na treningi.

Karolina treningi rozpoczęła w lutym i już w marcu musiała je przerwać, gdyż tory zostały zamknięte. Można było trenować jedynie na symulatorze.

Co rodzeństwo z gminy Rzeczenicy „kręci” w ściganiu się gokartami?

- Adrenalina z jazdy... Ciężko to w zasadzie określić – mówi Szymon. - Jak wsiądziesz jeden raz, to zaczynasz jeździć, jeździć... To jest jak uzależnienie – mówi Karolina.

Marzeniem Szymona jest możliwość wystartowania w mistrzostwach świata, wie jednak, że najpierw musi sobie jak najlepiej radzić na krajowym podwórku, podczas startu w lidze, czy w pucharze Polski.

Aby mieć dobre wyniki muszą bardzo regularnie jeździć na treningi. Szczególnie przed samymi zawodami. Na każdym torze są inne gokarty, jedne są wolniejsze, inne szybsze, niektóre mają większą, inne mniejszą przyczepność.

Niestety ściganie się na gokartach to drogi sport. Jeśli zawody odbywają się w niedzielę, zwykle trzeba jechać już w piątek właśnie po to, żeby mieć czas na zapoznanie się z torem i ze sprzętem. Być może ze względu na koszty, w okolicach Człuchowa poza Szymonem i Karoliną nie ma na razie osób, które jeździłyby na zawody. Co bardzo ważne, podczas zawodów panuje bardzo przyjazna, wręcz rodzinna atmosfera.

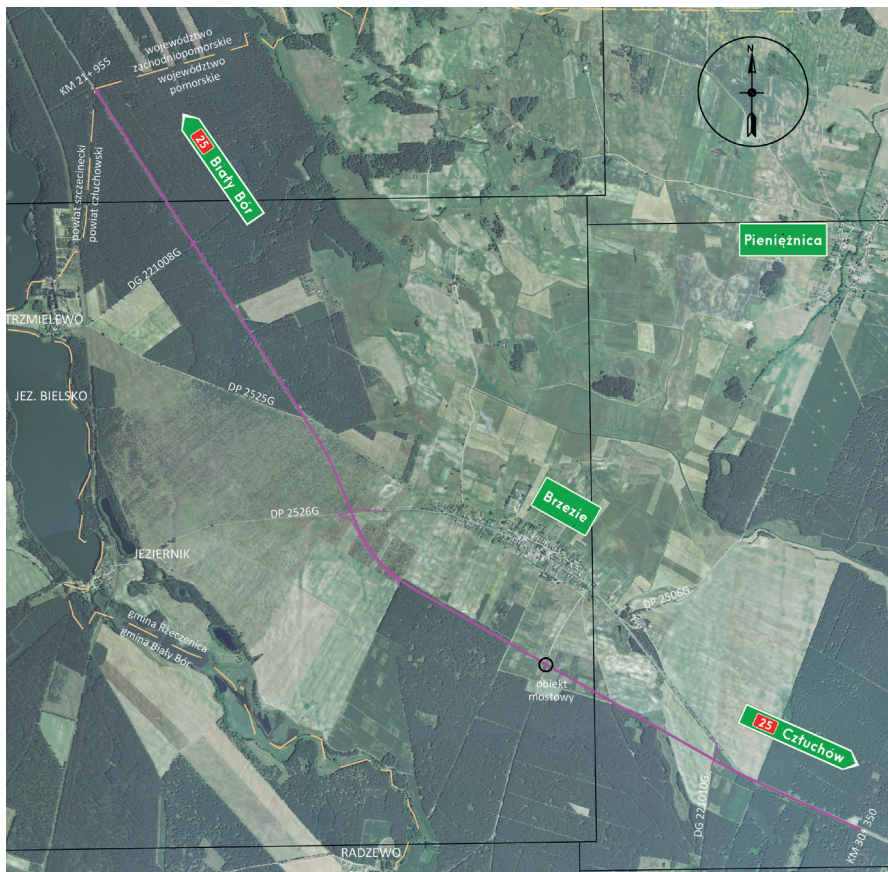
- Mimo, że to rywalizacja, wszystko odbywa się według zasad fair play – mówi Piotr Dołżycki. – Jeśli ktoś widzi, że przeciwnik jest szybszy, to nawet przepuści go. Również wszyscy rodzice to jedna wielka rodzina. Pod tym względem to chyba najbardziej przyjazny sport dla młodych ludzi – podsumowuje pan Piotr.

Obwodnica Brzezia – to już pewne

Prawdopodobnie już wiosną przyszłego roku rozpocznie się budowa obwodnicy Brzezia, pierwszej w kraju inwestycji, która ma być sfinansowana z rządowego programu budowy stu obwodnic. Jeśli wszystko przebiegnie zgodnie z planem, nową drogą będziemy mogli jeździć już w lipcu 2022 roku. Co więcej, cała inwestycja będzie dużo tańsza, niż wynikało to z kosztorysu, który zakładał, że koszt budowy drogi oraz rozbudowy drogi krajowej między Sporyszem a Białym Borem będzie wynosił 56,3 mln zł. Tymczasem najdroższa z ofert przetargowych opiewała na niespełna 48 mln zł, najtańsza wynosiła nieco ponad 32 miliony.

Sama obwodnica ma mieć długość 4,6 km. Poza nią rozbudowany zostanie odcinek o łącznej długości 8,5 km. W zakres zadania wejdą również: budowa drogi dojazdowej wzdłuż obwodnicy dla zapewnienia obsługi terenu przyległego, budowa jednego przejazdu gospodarczego pod drogą krajową nr 25, rozbudowa trzech skrzyżowań, budowa nowych oraz przebudowa istniejących przepustów, budowa dwóch przepustów ekologicznych dla małych zwierząt wraz z płotkami naprowadzającymi, budowa ekranów przeciwołnsieniowych, budowa oświetlenia drogowego, wzmocnienie istniejącej konstrukcji nawierzchni oraz wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni. Powstaną też nowe zatoki autobusowe, chodniki oraz ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż drogi krajowej nr 25.

Okoliczności budowy obwodnicy mieszkańcy Brzezia mówili od wielu lat. Ruchliwa trasa przebiegająca przez centrum miejscowości nie spełniała już wymogów drogi krajowej. Problemem byłaby chociażby budowa chodników. Żeby je



źródło: GDDKiA

wykonać, trzeba by wyburzać domy. Dzięki obwodnicy takiej potrzeby nie

będzie. Jej powstanie poprawi także bezpieczeństwo komunikacyjne.

Szansa na gaz ziemny w każdym domu

Od kilku miesięcy mieszkańcy gminy mają możliwość obserwowania powstającego gazociągu. Do końca roku część gminy Rzeczenica zostanie zgazyfikowana. W pierwszej kolejności do gazu przyłączane będą zakłady przemysłowe, później do sieci będą mogły zostać podpięte również mieszkania i domy jednorodzinne.

Nitka gazowa z Człuchowa biegnie przez Kołdowo i Gwieździn do Rzeczenicy. Swój bieg zakończy ona przy firmie Westpol-Teeuwissen sp. z o.o. Jedną z odnóg gazociągu przez osiedle Rzewnica zostanie połączona do Hotelu Aubrecht.

Osoby, których obiekty usytuowane są przy budowanej sieci i zainteresowane są podłączeniem

do sieci gazowej powinny wypełnić i złożyć wnioski o wydanie warunków przyłączeniowych. W wydanych warunkach przyłączeniowych określony zostanie możliwy termin przyłączenia oraz szacunkowa wysokość opłaty przyłączeniowej. Do wniosku należy załączyć mapę z proponowaną lokalizacją szafki gazowej, która standardowo powinna znajdować się na granicy działki. Złożenie wniosku

i wydanie warunków przyłączenia jest bezpłatne.

Standardowa opłata przyłączeniowa o długości przyłącza nie większej niż 15 m, dla domu jednorodzinnego wynosi 2030,60 zł netto tj. 2497,64 zł brutto. W przypadku osób fizycznych opłata za wykonanie przyłącza uiszczana jest po wykonaniu inwestycji.

Zmiany w Radzie Gminy Rzeczenica

W sierpniu z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Stanisława Zajączkowskiego, radnego Rady Gminy Rzeczenica w obecnej kadencji.

Stanisław był dobrym, skromnym, życzliwym i uczynnym człowiekiem. Od wielu lat był społecznikiem bardzo zaangażowanym m.in. w organizację gminnych dożynek i uroczystości patriotycznych.

W związku z ogłoszonymi wyborami uzupełniającymi, radną została Małgorzata Gałęza z Rzeczenicy. Pani Małgorzata od 1987 roku pracuje w Zespole Szkół Technicznych w Człuchowie na stanowisku sekretarza szkoły. Prywatnie żona i matka trójki dorosłych już dzieci. Od 2007 roku należy do Koła Gospodyń Wiejskich w Rzeczenicy oraz zespołu ZADRY. Uwielbia pra-

cę w ogrodzie, szczególnie fascynuje ją piękno i różnorodność kwiatów. Z uwagi na fakt, że jej mąż prowadzi

gospodarstwo rolne, szczególnie bliskie jej będą sprawy rolników.



Stanisław Zajączkowski



Małgorzata Gałęza

Z myślą o mieszkańcach

Rok temu podjęliśmy wyzwanie – „robimy gospodarkę odpadami po swojemu”. Uniezależniamy się od firmy zewnętrznej i rozwijamy naszą spółkę komunalną. Jak to funkcjonuje dzisiaj?

Poza zakupem tzw. śmieciarki pozyskaliśmy również busa, który zwozi odpady z zabudowań rozproszonych poza miejscowościami. Dzięki temu ograniczyliśmy koszty i czas wywozu śmieci. Cieszy w tym działaniu współpraca naszego ZGK i Spółdzielni Socjalnej Zielone Tuli-pany II. Analizując 10 miesięcy br., wiemy już dużo, ale ciągle się uczymy. Przez ten czas wyprodukowaliśmy i oddaliśmy do ZZO w Nowym Dworze: 317 ton odpadów zmieszanych, 56 ton odpadów PET, 48 ton szkła, 7 ton papieru i tektury oraz 5 ton bioodpadów. Z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wywieźliśmy ponad 31 ton odpadów wielkogabarytowych. Nasza spółka komunalna realizując tę usługę działa sprawnie.

W 2021 roku przepisy zobowiążą nas do częstszego wywozu odpadów. Będzie to dla nas prawdziwa rewolucja. Od kwietnia do października będziemy wywozić odpady zmieszane i bioodpady z zabudowań jednorodzinnych nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a z budynków wie-



lorodzinnych nie rzadziej niż raz na 7 dni. Wiemy, że z tygodnia na tydzień nie wyprodukujemy więcej odpadów, jednak działając na mocy nowych przepisów wzrosną nam koszty całego systemu.

Aby sprostać nowemu obowiązkowi szukamy dodatkowego auta do wywozu odpadów. Damy też pracę mieszkańcom naszej gminy. Jesteśmy przekonani, że te działania rozwiną naszą spółkę, która będzie mogła świadczyć również dodat-

kowe usługi przedsiębiorcom. Rok temu byliśmy przekonani do tego rozwiązania. Dziś z perspektywy czasu wiem, że warto było i nadal warto jest rozwiązywać tak ważne problemy u podstaw, szczególnie w tak małym samorządzie jak nasz. Pamiętajmy jednak, że do tanga trzeba dwojga, dlatego wszystkich mieszkańców gorąco namawiam: **SEGREGUJMY ODPADY !!!**

Marcin Szulc
Wójt Gminy Rzeczenica

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Urząd Gminy Rzeczenica

ul. Człuchowska 26
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 16 94
tel. 59 821 86 06
tel. 59 833 16 82
fax 59 833 17 22
e-mail: gmina@rzeczenica.pl
adres ESP na ePUAP:
/r1me2w72jc/skrytka

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Człuchowska 11 (parter)
77-304 Rzeczenica
tel./fax 59 833 17 76
e-mail: gops@rzeczenica.pl

Zakład Gospodarki Komunalnej w Rzeczenicy sp. z o.o.

ul. Człuchowska 11 (I piętro)
77-304 Rzeczenica
tel./fax 59 833 15 25
e-mail: biuro@zgk-rzeczenica.pl

Centrum Integracji Społ. „Szansa”

Pieniężnica 55
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 22 wew. 29
e-mail: cis@rzeczenica.pl

Zespół Szkół w Rzeczenicy

ul. Przechlewska 6
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 11
e-mail: szkola@rzeczenica.pl

Szkoła Filialna w Pieniężnicy

Pieniężnica 55
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 31 93

Przedszkole w Rzeczenicy

ul. Człuchowska 22
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 15
tel. 662 370 278

Przedszkole w Międzybórz

Międzybórz 18
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 34 48

Przedszkole w Gwieździnie

Gwieździn 26
77-304 Rzeczenica

Żłobek „Słoneczko” w Gwieździnie

Gwieździn 26
77-304 Rzeczenica
tel. 794 132 007
e-mail: zlobek@rzeczenica.pl

Gminny Zespół

Ekonomiczno - Administracyjny Szkół

ul. Przechlewska 6
77-304 Rzeczenica
tel. 696 220 594
e-mail: oswiata@rzeczenica.pl

Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji

ul. Lipowa 1
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 15 89
e-mail: gck@rzeczenica.pl

Biblioteka Publiczna Gminy Rzeczenica

ul. Lipowa 5
77-304 Rzeczenica
tel./fax 59 833 17 29
e-mail: biblioteka@rzeczenica.pl

Biblioteka Publiczna Gminy Rzeczenica

Filia w Brzeziu
ul. Koszalińska 31
77-304 Rzeczenica
tel./fax 59 833 31 89
e-mail: biblioteka.brzezie@rzeczenica.pl

Spółdzielnia Socjalna „Klemens”

Międzybórz 19
77-304 Rzeczenica
tel. 535 215 211
e-mail: s.klemens@wp.pl

Spółdzielnia Socjalna

„Zielone Tulipany II”
ul. Człuchowska 26
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 22 wew.15
e-mail: zielone.tulipany@rzeczenica.pl

Posterunek Policji w Rzeczenicy

ul. Człuchowska 2
77-304 Rzeczenica
tel. 477 425 796

„Promed” Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

ul. Przechlewska 19
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 21

Punkt Apteczny

ul. Przechlewska 19
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 13

Powiatowa Stacja Sanitarno- -Epidemiologiczna w Człuchowie

ul. Sobieskiego 4
77-300 Człuchów
tel. 59 834 11 42

Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczenicy

ul. Czarna 17a
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 88

Poczta Polska – Rzeczenica

ul. Człuchowska 28
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 20

Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Mikołaja

ul. Przechlewska 15
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 17 84

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca Męczennika

ul. Koszalińska 39, Brzezie
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 31 70

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina

Gwieździn 34
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 18 53

Parafia Greckokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Pańskiego

Międzybórz 18 B
77-304 Rzeczenica
tel. 59 833 27 12

Starostwo Powiatowe w Człuchowie

al. Wojska Polskiego 1
77-300 Człuchów
tel. 59 834 25 95
e-mail: starostwo@czluchow.org.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie

ul. Jerzego z Dąbrowy 1a
77-300 Człuchów
tel. 59 834 34 42
e-mail: gdcz@praca.gov.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk
tel. 58 32 68 555
e-mail: info@pomorskie.eu

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku

ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk
tel. 58 307 76 95
e-mail: zok@gdansk.uw.gov.pl